

F. DAUBARAS

SUDURTINIAI PRŪSŲ HIDRONIMAI

Sudurtinių prūsų hidronimų nėra daug. Didesnės jų dalies antrasis sandas yra koks nors „hidroniminis“ apeliatyvas, pvz., pr. **ap-*(= *ape* E 62 „upė“), **azar-*(= *assaran* E 60 „ežeras“), **salus* (= *salus* E 63 „upokšnis“), **pelk-*(= *pelky* E 287 „raistas, pelkė“), **pjaun-*(= lie. *pjaunys* „pieva; upeliūkštis, tekantis raistuose“), **vaj-*(= *wayos* E 282 „pievos“).

Hidronimai su pr. **ap-* „upė“

Berukapy (*Bernkapy?*) 1340 up., Mohrungen'o apskr. (Gerullis AO 19) = pr. **Bėrukapī* < **Bėruk-* + **ap-* (arba **Bern-* + **kap-*?). Toks pr. **Bėruk-* laikytinas priesagos vediniu iš **Bėr-*, plg. pr. *Ber-lauken* ež., *Ber-ow* vv. (Gerullis l. c.), lie. *Bėr-ė* up., *Bėr-upis* up., *Bėr-upỹs* up. (LUEV 17), la. *Bėr-upe* up. (Endzelīns LV I 1 102) : lie. *bėr-as* „tamsiai rudos spalvos“, la. *bėr-s* „rudas“. Žr. Топопов Пря А–D 211.

Caimenape, *Kaymenap* 1331 up. Semboje (Gerullis AO 53) = pr. **Kaim-en-* + **ap-*. Pr. **Kaimen-* yra, atrodo, priesagos *-en-* vedinys iš **Kaim-*, plg. pr. *Kaim-ynes* ež., *Kaim-ino* ež. (Gerullis l. c.), lie. *Kaim-enà* up. (LUEV 65) : pr. *caymis* „kaimas“, lie. *káim-as* „sodžius“. Žr. Endzelīns SV 187, Vanagas LHEŽ 141.

Kaupeaps 1395 up., Allenstein'o apskr. (Gerullis AO 58) = pr. **Kaupeaps* < **Kaupē-* + **ap-*. Dėl pr. **Kaupē-* plg. lie. *Kaup-upis* (Gerullis l. c.), *Kaup-is* up. (LUEV 71) : lie. *kaūp-as* „iškilimas, kauburys, krūva“ (LKŽ V 437). Žr. Endzelīns SV 191, Gerullis AO 264.

Kirsnappe 1339/49 up., Pr. -Eylau apskr. (Gerullis AO 164) = pr. **Kirsn-* + **ap-*, plg. pr. *Kirsin* up., *Kirsn-o* ež. (Gerullis l. c.), lie. (<pr.) *Kirsn-upė* up. prie Labguvos, lie. (<jotv.) *Kirsn-à* up. (LUEV 75, 221), la. (<kurš.) *Cersn-a* up. (Endzelīns LV I 1 164) : pr. *kirsn-an* „juodas“. Dėl semantikos plg. lie. *Juod-upė* up., *Juod-upis* up. ir kt. (LUEV 63–64), la. *Mėln-upe* up. ir kt. (Endzelīns LV I 1 416). Žr. Būga RR III 135, 822, Endzelīns SV 194, Fraenkel LEW I 245), Dambe Baltistica I pr. 1972 59, Falk ABSI X 1976 158, Vanagas LHEŽ 158.

Laukappe 1321 up., Seeburg'o apskr. (Gerullis AO 83)=pr. *Lauk-+*ap-, plg. pr. *Lauk-en* ež. (Gerullis l. c.), *Laūk-upė* up., *Laūk-upis* up. ir kt. (LUEV 144), la. *Lauk-upe* up., *Lauk-upis* up. (Endzelīns LV I 2 268) : pr. *lauck-s* „Acker, Feld“, lie. *laūk-as*, la. *lauk-s* „laukas“.

Sarape 1450 up. (vėliau Schwarup), Deimenos int. (Gerullis AO 152) = pr. *Sar-+*ap-, plg. pr. *Pa-ssaria* up. (Gerullis AO 116), lie. *Sar-ià* up., *Sar-aitis* ež. (LUEV 144), la. *Sar-ija* up., *Sar-upe* vv. (LVK) : balt. *sar- <ide. *sor-/ *ser- „tekėti, bėgti“ > s. ind. *sár-ma* „tekėjimas“ ir kt. (Būga RR I 337, Krahe UF1 40, Vanagas LHEŽ 291).

Serenappe 1420 up. Semboje (Gerullis AO 155)=pr. *Sern-+*ap-, plg. lie. *Šėrn-upis* up., *Šėrn-upė* up., *Šėrn-upālis* up. (LUEV 163) : lie. *šėrn-as* „laukinė kiaulė“. Plg. Būga RR I 421, Sabaliauskas Baltistica I(2) 1966 162.

Swerepe, Swerepa 1355 up., netoli Drausen-See ežero (Gerullis AO 179)=pr. *Žvēr-+*ap-, plg. pr. *Swer-oth* ež. (Gerullis l. c.), lie. *Žvēr-ė* up., *Žvēr-upė* up., *Žvēr-upis* up. (LUEV 207), la. *Zvēr-upe* up. (LVK) : pr. *swīr-ins* „Tiere“, lie. *žvēr-is* „laukinis gyvulys“, la. *zvēr-s* „t. p.“

Wangrapia, Wengrapia 1326, **Angrapia** 1340, **Angrabe** 1341, **Wangrappe** 1435 up. (vėliau Angerapp); **Vangrappe** 1382/90 up. (vėliau Wangrappe), Girduvos apskr. (Gerullis AO 195)=pr. *Vangr-+*ap-, plg. la. *Uogr-e* (*Vangrē) up. (Gerullis l. c.), lie. (apofoninis variantas) *Vingr-a* up., *Vingr-ė* up., *Vingr-upė* up., *Viņgr-upis* up. ir kt. (LUEV 197, 224) : lie. *vingr-ūs* „vingiuotas“. Žr. Būga RR III 543, Falk ABSI X 1976 144.

Hidronimai su pr. *azar- „ežeras“

Locazar 1308, **Loucasir** 1308, **Lokaser, Lawkaser** 1354 ež. (vėliau Lockhäuser-See), prie Seeburg'o (Gerullis AO 83)=pr. *Lauk-+*azar-. Dėl *Lauk- žr. *Laukappe*.

Medronaseren 1289 ež., **Meclumasara, Mecklumaszark, Malumasara, Medrunaseren, Medyonazara** 1289, Pr.- Holland apskr. (Gerullis AO 96). Jeigu teisingiau užrašytas variantas laikysime *Medronaseren* ir *Medrunaseren*, tai čia galėtų būti *Medrūn-+*azar-, plg. lie. *Medr-ynia* up. (LUEV 100).

Preydazare 1348, **Predazare** 1348 ež., Osterode apskr. (Gerullis AO 134)=pr. *Preid-+*azar-, plg. pr. *Prede-kaim* vv. (Gerullis l. c.), la. *Priežu-ezers* ež., *Prieds-purvs* plk. (LVK) : la. *pried-e* „pušis“.

Ringazer 1318, **Ringasir** 1338 ež. (vėliau Ring-See), prie Seeburg'o (Gerullis AO 142)=pr. *Ring-+*azar-, plg. lie. *Ring-a* up., *Ring-ė* up., *Ring-ỹs* ež. ir kt. (LUEV 135), la. *Rīg-a* up. (Būga RR I 512), *Rīdz-ene* up., *Rīdz-īte* up. ir kt. (LVK):

lie. *ring-a*, *ring-è*, *riņg-è* *ring-ē* „vingis, vingiuota juosta, linija, ruožas“, *ring-iūoti* „bēgti vingiais“ (Būga RR III 515, Falk ABSI X 1976 130).

Stirtazire 1459 ež., Rössel apskr. (Gerullis AO 174)=pr. **Stirt-*+*azar-*, plg. lie. *Stirt-a*, *Stirt-os* ež., *Stirt-upè* up., *Stirt-upis* up. (LUEV 155) : lie. *stirt-a* „maža, blizganti žuvelė, mėgstanti plaukti prieš srovę“ (Būga RR II 385). Plg. Vanagas LHEŽ 315, Daubaras Baltistica 14(1) 1978 59.

Weilasirs 1339 ež. (Gerullis AO 198)=pr. **Veilazars* < **Veil-*+ **azar-* (su kompozite pakeistu kamiengaliu?), plg. la. *Viel-is* vv., *Vieļ-i* vv., *Vieļ-u purvs* plk. (LVK) ir galbūt lie. *viel-à* (:vyti) „drehen, winden“ (V. Mažiulis).

Visi tie sudurtiniai ežerų pavadinimai (su antruoju sandū **azar-*) neturi jungiamojo balsio ir yra panašios darybos kaip lie. *Júod-ežeris* ež., *Meřg-ežeris* ež., *Pařš-ežeris* ež. ir kt., la. *Kiš-ežers* ež., *Liel-ežers* ež., *Meln-ežers* ež. ir kt.

Hidronimai su pr. **salus* „upokšnis“

Ramgesalus 1314 up., Liebstadt'o apskr. (Gerullis AO 138)=pr. **Ramja-*+ **salus*, plg. pr. *Ram-io* up. (Gerullis l. c.), lie. *Rām-is* ež., *Ram-ójus* up., *Ram-ýtè* up. ir kt. (LUEV 132), la. *Ram-úkste* up., *Ram-ata* up. ir kt. (LVK) : *rām-s* „sittig“, lie. *ram-ūs* „tylus, be triukšmo“, la. *ram-ít* „užkasti, palaidoti“ (LVV III 476). Žr. Vanagas LHEŽ 272.

Wuskewisalus 1289 up., *Uskuwersalus*, *Wszkawsolus*, *Wokowisalus*, *Wustnysals*, *Woskawisalus*, *Uskawisalus*, *Wuschnysols*, *Uskausolus* 1289, Pr. -Holland apskr. (Gerullis AO 211). Šiuose nevienodai užrašytuose variantuose galima atpažinti tik antrąjį sandą **salus* (= *salus* E 63 „Regenbach“): lie. *sál-ti*, *sel-ėti* „tekėti“ < ide. **sel-* „tekėti“. Pirmasis sandas yra galbūt pr. **Uskav-*.

Hidronimai su pr. **pelk-* „pelkė“ ir **pjaun-* „pjaunys“

Weispelke 1517 up. Semboje (Gerullis AO 198)=pr. **Veis-*+ **pelk-*, plg. pr. *Weis-icke* up., *Weiss-en* ež. (Gerullis l. c.), lie. (<jotv.) *Veis-iėjis* ež. (LUEV 189), lie. *Vieš-à* up., *Vieš-ià* up., *Vieš-is* ež., *Vieš-intas* ež. ir kt. (LUEV 194), la. *Vies-ite* up., *Vies-ītis* ež. (LVK) : pr. *weys-igis* „pieva“ ir, toliau, s. ind. *vēs-antáh*, *vés-antā* „tvenkinys“ (Skardžius LD III 1973 35–36). Antrasis sandas sietinas su pr. *pelky* E 287 „raistas, pelkė“, plg. panašios darybos lie. *Velėkp-elkis* up. (LUEV 189).

Gertepeawne 1406 ež. prie Wartenburg'o (Gerullis AO 40)=pr. **Gerta-*+ **pjaun-*, plg. *Gerth-in* ež., *Gert-eniken* vv., *Gert-lauken* vv., *Gert-en* vv., *Gert-waygen* vv. (Gerullis l. c.) : pr. *gert-is* „gaidys“, *gert-o* „višta“. Pr. **pjaun-*=lie. *pjaūn-is* „pieva; upeliūkštis, tekantis raistuose; loma, klonis“, *pjaūn-è*, *pjaun-ỹs*

„krūmokšnių priaugusi pjaunama pelkė, loma, kur pavasarij, rudenį laikosi vanduo“ (LKŽ IX 886), plg. lie. *Pjaun-ỹs* up., *Pjaũn-ė* up., *Pjaun-ėlis* up., *Pjaũn-is* up., *Tėk-pjaunis* up. ir kt. (LUEV 123, 172).

Hidronimai su pr. **vaj-* „pieva“

Drudvage 1280 up., Stuhm'o apskr. (Gerullis AO 31)=pr. **Drud-*+**vaj-*. Pr. **Drūd-* lyginamas su lie. *drūd-intis* „zerbrechen, zerfallen“, la. *drud-ēt* „zittern“ (Gerullis 1. c.).

Kalmoway 1326 up. Bartoje (Gerullis AO 54)=pr. **Kalma-*+**vaj-*. Dėl pr. **Kalma-* plg. pr. *Calm-oy* ež., *Kalm-yn* kln. (Gerullis 1. c.), lie. *Kėlm-inė* up., *Kelm-ỹnė* up., *Kelm-ýtis* ež. ir kt. (LUEV 71), la. *Celma-straits* up., *Celmu-ęzers* ež. ir kt. (Endzelīns LV I 1 158) : pr. *calm-us* „Stock“, lie. *kėlm-as* „apatinė medžio kamieno dalis“, la. *celm-s* „t. p.“. Antrasis sandas **vaj-*=pr. *wayos* E 282 „pievos“, plg. panašios darybos lie. *Blindžia-pievis* up. (LUEV 20).

Hidronimai su *-schobe* ir *pan*.

Gana painus dalykas yra toliau pateikiamų hidronimų antrojo sando skaitymas. Būgos nuomone, jį reikėtų skaityti **suv-* arba **zuv-*, kurio reikšmė bus buvusi „ežeras“ (Būga RR III 677). Patikimesnė, atrodo, yra Falko nuomonė, kuris šių hidronimų antrąjį sandą gretina su jotv. *Sow-ik* ež., *Saw-iejek* ež., lie. *Sav-ėlis* up., *Sav-ėnė* up., *Sav-istas* ež. ir kildina iš šaknies **sau-*<ide. *seu-*, **seuə-* „Saft, Feuchtes“ (ABSI 1976 X 149). Šį balt. **sav-* galima dar palyginti su pr. *Sob-en* ež., *Sow-icz* ež., *Sau-angyn* up., *Saw-ange* ež. (Gerullis AO 153, 167), la. *Sav-a* up., *Sav-ite* up. (LVK). Falko nuomonės laikomasi ir toliau pateikiamuose pavyzdžiuose.

Galinczeschobe ≈ 1420 ež., Ortelsburg'o apskr. (Gerullis AO 35)=pr. **Galinda-*+**sav-*. Pr. **Galinda-* laikytinas priesagos *-ind-* vediniu iš **Gal-*, dėl kurio plg. pr. *Gal-indo* vv., *Gal-anten* ež. (Gerullis 1. c.), lie. *Gal-ōnas* ež. (LUEV 42) : pr. *gillin* „gilus“, lie. *gelmė*, la. *dzelme* „gelmė“ arba lie. *Gal-inis* up., *Gal-inė* up. (LUEV 42) : pr. *gall-an* (acc.) „Tod“, lie. *gāl-as* „kraštas, riba“, la. *gal-s* „t. p.“.

Lanxobe ≈ 1420 ež. (vėliau Lenks-See), Ortelsburg'o apskr. (Gerullis AO 82) = pr. **Lank-*+**sav-*, plg. pr. *Lanc-ithenn* ež., *Lank-aym* vv., *Lank-eine* vv. (Gerullis 1. c.), lie. *Lank-à* up., *Lañk-os* ež., *Lank-aitė* up. ir kt. (LUEV 86), la. *Lank-a* up., *Lank-upe* up. ir kt. (Endzelīns LV I 2 257) : lie. *lank-à* „didelė pieva, dažniausiai prie upės, potvynio metu užliejama vandens; klonis, slėnys, pakalnė“ (LKŽ VII 125).

Malsobe ≈ 1420 ež. (vėliau Malschower See), Ortelsburg'o apskr. (Gerullis AO 94). Jeigu šio ežero pavadinimą skaitysime **Mals-sobe* (Būga RR III 677), tai

pr. **Mals-* plg. su pr. *Mals-icken* ež., *Malso-wangus* vv. (Gerullis 1. c.) ir galbūt su lie. *Malš-t-óvè* up. (LUEV 97), kuri siejama su lie. *malš-ti* „silpnėti, švelnėti, mažėti“ ir *malš-ýti* „raminti, silpninti, mažinti“ (Vanagas LHEŽ 203). Tačiau pirmuoju sandu gali būti ir **Mal-*, kurį reikėtų sieti galbūt su la. *mal-a* „krantas, kraštas“.

Marxebe ≈ 1420 ež. (vėliau *Marxöwer-See*), *Mohrungen*’o apskr. (Gerullis AO 95) = pr. **Mark-* + **sav-*, plg. pr. *Mark-en* vv., *Mark-ythen* vv., *Marko-waio* pv. (Gerullis 1. c.), lie. *Mark-ijà* up., *Mařk-ežeris* ež. (LUEV 98) : lie. *mark-à* „vieta linams merkti“ ir *meřk-ti* „dėti, nardinti į vandenį“.

Ranxowe 1422 ež., *Allenstein*’o apskr. (Gerullis AO 133) = pr. **Rang-* + **sav-*, plg. lie. *Rang-ýs* up., *Rang-avà* up., *Rang-uvėlè* up. (Vanagas LHEŽ 272) : lie. *rang-ýtis* „raitytis, vyniotis“.

Kiti sudurtiniai hidronimai

Alkanasoythe 1423 ež., *Labguvos* apskr. (Gerullis AO 9) = pr. **Alkana-* + **sait-*. Šis pr. **Alkana-* yra priesagos *-an-* vedinys iš **Alk-*, dėl kurio plg. pr. *Alk-ayne* vv., *Alk-ayn* vv. (Gerullis 1. c.), lie. *Alk-à* up., *Alk-as* up., *Alk-us* ež. ir kt. (LUEV 4), la. *Ēlk-ezers* ež., *Ēlk-upis* up. (Endzelīns LV I 1 269) : lie. *alk-à* „balokšnis, tvenkinys“, *alk-a* „vieta ant kalno, kur būdavo deginamos aukos; stabas“, *alĳk-as* „kalnelis, apaugęs medžiais; senovės lietuvių šventovė; stabas, dievaitis“ (LKŽ I 102–103), la. *Ēlk-s* „stabas, dievaitis“. Pr. **sait-* galėtų būti siejamas su pr. *Seyt-e* up. (Gerullis AO 154), lie. *Siet-as* ež., *Siet-uvà* up. ir kt. (LUEV 145), la. *Siet-iņš* ež. (LVK) : lie. *siet-uvà* „gili upės ar ežero vieta“ (LKŽ XII 535), la. *siet-s* „sietuva“.

Asegewad 1319 ež., *Asigewadde* 1331/35, *Asegewayde* 1425, *Mohrungen*’o apskr. (Gerullis AO 11) = pr. **Azeg’a-* + **vad-*. Dėl pirmojo sando **Azeg-* plg. lie. (<jotv.) *Azāg-is* ež., lie. *Ažāg-is* up. (LUEV 11) : pr. *asseg-is* „Barsch“, lie. *ažeg-ýs*, *ežeg-ýs* „pūgžlys“. Dėl **vad-* plg. pr. *Wad-angen* up. ir ež. (Gerullis AO 191), lie. *Vad-à* up., *Vād-è* up., *Vad-iņis* ež. ir kt. (LUEV 182), la. *Vad-ainis* ež., *Vad-akste* up. (LVK); pastarieji gali būti siejami su lie. *vād-è* „sausa vaga, kuri po didelių lietu virsta upe“ (DLKŽ), *vad-à* „dirvonas, tuštuma girioje“ (LKŽK), la. *vad-a* „be medžių (šienauti tinkama) vieta miške“ (LVV IV 249). Būga antrąjį sandą gretino su jotv. **uda* „upė“ ir toliau su s. ind. *ud-akām* „vanduo“, lie. *vanduõ*, la. *ūdēns* „vanduo“ (Būga RR III 602).

Garxyede 1420 ež., *Garxede*, *Ortelsburg*’o apskr. (Gerullis AO 36) = pr. **Garg-* (arba **Gark-*) + **sēd-*. Dėl **Garg-* plg. lie. *Garg-āšius* ež. (LUEV 43). Antrąjį sandą **sēd-* reikia sieti su pr. *sīd-ons* „sitzend“, lie. *sēd-ėti*, la. *sēd-ēt*. Plg. panašios darybos pr. *Garb-seden* vv., *Mar-seden* vv., *Naune-sede* vv. (Gerullis AO 36).

95, 107), lie. *Al-sėdžiai* vv., *Mó-sėdis* vv., *Trāk-sėdžiai* vv., la. *Lank-sėži* vv., *Peli-sėži* vv., *Up-sėži* vv. Žr. Būga RR I 421, III 418, Топоров ПрЯ Е–Н 163.

Ilgolwen 1388 ež., Ortelsburg'o apskr. (Gerullis AO 49)=pr. **Ilg-* (arba **Īl-*)+**galv-*. Dėl pr. **Ilg-* plg. pr. *Ilg-ene* ež., *Ilg-en* ež., *Ilg-oue* ež. (Gerullis 1. c.), lie. *Īlg-ė* up., *Īlg-as* ež., *Īlg-is* ež. ir kt. (LUEV 56), la. *Ilg-ais* ež., *Ildz-is* ež. ir kt. (Endzelīns LV I 1 358) : pr. *ilg-a* „lange“, lie. *ilg-as*, la. *ilg-s*. Antrąjį sandą **galv-* plg. su pr. *Golw-en* ež. (Gerullis AO 44), lie. *Gálv-is* ež., *Galv-inis* ež., *Galv-ėlis* ež. (LUEV 42), kurie, atrodo, sietini su lie. *gálv-is*, *gálv-is* „savaimė pasidariusi kūdra senos upės vagas vietoje ar užutėky (LKŽ III 85), la. *dzelv-e* „vandens duobė pelkėje“ (LVV I 543). Plg. Vanagas LHEŽ 105, Топоров ПрЯ Е–Н 150.

Pardagal 1284 up., netoli Balgos (Gerullis AO 115)=pr. **Parda-*+**gal-*. Pr. **Pard-* siejamas su pr. *Perde-garbe* vv. bei lie. *Piřd-ė* up. (Gerullis 1. c.), lie. *Perd-āle* up. (LUEV 125) : lie. *pėrsti* (:pėrd-ė) ir kt. Antrasis sandas **gal-* : pr. *gall-an* (acc.) „Tod“, lie. *gāl-as*, la. *gal-s*, lie. *Dievó-gala* up. (LUEV 30) ir pan.

Stobelake 1395 up., Elbing'o apskr. (Gerullis AO 174)=pr. **Staba-*+**lauk-*. Dėl pr. **Staba-* plg. pr. *Stobe-lauken* vv., *Stab-yнк* ež., *Stob-en* ež., *Stob-oix* ež. (Gerullis AO 172, 174), lie. (<jotv.) *Stab-ingis* ež. (LUEV 223) : pr. *stab-is* „akmuo“. Antrasis sandas – su pr. *laucks* „Acker, Feld“, žr. *Laukappe*.

Stromkeinotin 1388 ež. (Gerullis AO 175). Pirmasis sandas skaitytinas **Strām-*ka-<**Strām-ika-*, kurį galima lyginti su pr. *Stromke*, *Strom-yke* ež. (Gerullis 1. c.), plg. lie. *Strōm-is* ež., *Strom-ėle* up. (LUEV 156), kurie gretintini (?) su lie. **stro-* (su determinantu *m*) ir toliau su lie. *stro-v-ė* (Vanagas LHEŽ 317). Antrąjį sandą pr. **nāt-* plg. su pr. *Not-ike* vv., *Not-is* vv., *Not-angia* vv. (Gerullis AO 109), lie. *Not-à* up., *Nōt-ė* up., *Nót-era* up. ir kt. (LUEV 110). Antrąjį sandą mėginama skaityti ir **mot-*=**mat-* : pr. *Mot-yn* ež., *Mot-yngen* ež. (Gerullis 1. c.).

Swentgriff 1447 ež. Semboje (Gerullis AO 179)=pr. **Svent-*+**grīv-*, plg. pr. *Swent* ež., *Swent-yn* ež. (Gerullis 1. c.), lie. *Šveñt-as* ež., *Švent-ainė* up., *Švent-óji* up. ir kt. (LUEV 169), la. (<kurš.) *Svent-a* up., *Svent-inš* ež. ir kt. (LVK) : lie. *šveñt-as*. Dėl pr. **grīv-* plg. pr. *Greiw-o* ež. (Gerullis AO 46), lie. *Grýv-a* up. (LUEV 53), la. *Grīv-a* up. (Endzelīns LV I 1 327) : la. *grīv-a* „upės žiotys“.

Swinteseyte 1340 ež. (vėliau Schwenzait-See), Angerburg'o apskr. (Gerullis AO 179)=pr. **Svinta-*+**seit-*, plg. pr. *Swynt-eyn* up., *Swynth-eynen* ež. (Gerullis 1. c.) : pr. *swint-s* „šventas“, plg. *Swentgriff*. Dėl pr. **seit-* žr. *Alkanasoythe*.

Tapeymoski 1451 ež., Sensburg'o apskr. (Gerullis AO 181)=pr. **Tapja-*(jeigu *-ey-* klaidą vietoj *-ye-*=pr. *-ja-*?)+**mask-*. Pr. **Tapja-*: pr. *Tape-lawke* vv., *Tap-iow* vv., kurie siejami su s. sl. *top-iti* „wärmen“, o antrasis sandas – su pr. *moska* „leimet“ (Gerullis 1. c.).*

* Nuoširdžiai dėkoju profesoriui V. Mažiuliui, padėjusiam tobulinti šį straipsnį.

DIE ALTPREUBISCHEN ZUSAMMENGESETZTEN GEWÄSSERNAMEN

Zusammenfassung

Die altpreußischen zusammengesetzten Gewässernamen haben als zweite Komponente gewöhnlich ein „hydronymisches“ Appellativum, wie z. B. apr. *ap- „Fluß“: *Caimenape* Fluß = **Kaimen-* + **ap-*, *Kirsnappe* Fluß = **Kirsn-* + **ap-*, *Laukappe* Fluß = **Lauk-* + **ap-*, *Serenappe* Fluß = **Sern-* + **ap-* u. a.; apr. *azar- „See“: *Lawkaser* See = **Lauk-* + **azar-*, *Medronaseren* See = **Medrūn-* + **azar-*, *Preydazare* See = **Preid-* + **azar-* u. a.; apr. *salus „Regenbach“: *Ramgesalus* Bach = **Ramja-* + **salus*, *Wuskewisalus* Bach = **Uskav-* (?) + **salus*; apr. *pelk- „Bruch“: *Weispelke* Fluß = **Veis-* + **pelk-*; apr. *pjaun- (vgl. lit. *pjaunỹs* „Wiese, Bach“: *Gertepawne* See = **Gerta-* + **pjaun-*; apr. *vaj- „Wiese“: *Drudwage* Fluß = **Drud-* + **vaj-*, *Kalmo-way* Fluß = **Kalma-* + **vaj-*. Eine „hydronymische“ Bedeutung haben auch die Komponenten *-schobe*, *-sobe* u. a., die auf die Wurzel balt. **sau* < idg. **seu-*, **seuə-* zurückzuführen sind. Bei manchen Komposita ist die „hydronymische“ Bedeutung entweder nicht einzusehen oder sind sie von der deutschen Rechtschreibung stark entstellt.